

Raadsvoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	5
Onderwerp:	Startnota RES West Overijssel
Datum:	12 november 2019
Portefeuillehouder:	dhr. A. Schuurman
Decosnummer:	1015
Informant:	Thijs Mosterman t.mosterman@dalfsen.nl (0529) 438917

Voorstel:

De startnota RES West Overijssel vast te stellen.

Inleiding:

Nederland heeft het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend en doelstellingen bepaald voor 2030 (49% CO₂-emissiereductie ten opzichte van 1990) en 2050 (minimaal 80-95% CO₂-emissiereductie). Voor de uitwerking van de afspraken is een Nationaal Klimaatakkoord opgesteld. Aan vijf tafels zijn daarvoor afspraken gemaakt: industrie, gebouwde omgeving, mobiliteit, landbouw en landgebruik en elektriciteit. Een voor de decentrale overheden belangrijk onderdeel van het akkoord is het opstellen van Regionale Energiestrategieën (RES).

West-Overijssel is één van de 30 energieregio's in Nederland, die zijn gevormd om invulling te geven aan de afspraken uit het Klimaatakkoord over de grootschalige productie van 35 Twh hernieuwbare elektriciteit op land en een verdeling van de in de regio aanwezige duurzame warmte. Uiteindelijk moet de RES West-Overijssel 1.0 duidelijkheid bieden over de hoeveelheid grootschalig op te wekken hernieuwbare elektriciteit, de aanwezigheid en verdeling van warmtebronnen en de hiervoor benodigde energie-infrastructuur.

De Startnota RES West-Overijssel vormt de start van het beleidsproces om tot een RES West-Overijssel te komen. Deze regionale strategie is erop gericht om tot regionale keuzes te komen voor de duurzame opwekking van elektriciteit en de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. Dit mondt uit in een voorstel voor de West-Overijsselse bijdrage aan de nationale doelstellingen. De uitwerking hiervan volgt in de concept-RES en vervolgens in een definitieve RES. Zoals in de startnota is opgenomen, sluit onze aanpak voor de RES aan bij de doelstellingen van het Klimaatakkoord en gebruikt de startnota de leidraad van het nationaalprogramma RES. Aanvullend is een aantal inhoudelijke uitgangspunten geformuleerd.

Het beoogde effect van deze startnota is om samen met medeoverheden en maatschappelijke partners tot regionale keuzes te komen voor de duurzame opwekking van elektriciteit, energie-infrastructuur en de warmtetransitie in de gebouwde omgeving.

Voor het zomerreces heeft u de concept-startnota besproken. In de definitieve versie van de startnota zijn een aantal hoofdstukken geactualiseerd en uitgebreid op basis van de opmerkingen van de verschillende deelnemers (bijlage 1).

Argumenten:

1.1 De startnota past bij ons Dalfser Duurzaamheidsbeleid

Samenwerken is een van de belangrijkste uitgangspunten in ons duurzaamheidsbeleid. Niet alleen met andere gemeenten in de regio maar ook met de inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Onze manier van samenwerking komt overeen met de voorgestelde samenwerking in deze startnota.

Ook is veel overlap met de manier waarop we meer duurzame energie willen opwekken en meer energie willen besparen.

1.2. We willen voortgang in het proces houden en uiteindelijk tot de vaststelling van een RES 1.0 komen.

De startnota beschrijft het proces hoe we met veel partijen in West-Overijssel tot een RES West-Overijssel willen komen. De startnota is het eindproduct van de kwartiermakersfase. In de startnota zijn de contouren voor het proces beschreven.

1.3 We willen vooraf gezamenlijk de uitgangspunten vaststellen

De RES is een uniek samenwerkingsverband tussen veel regionale partijen om daarmee tot gezamenlijk gedragen keuzes voor gebieden te komen, voor projecten en voor de implementatie en uitvoering van die projecten. Het gaat om gezamenlijk gedragen keuzes van de gemeenten, de provincie, waterschappen, de netbeheerders, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, burgerinitiatieven (waaronder lokale energiecoöperaties) en inwoners. Om dit proces te doorlopen zijn gezamenlijk vastgestelde uitgangspunten belangrijk.

Kanttekeningen

1.1 Het risico bestaat dat de startnota wordt niet door alle deelnemers op tijd wordt vastgesteld;
Hierdoor ontstaat vertraging in het hele proces waardoor mogelijk niet op tijd een gedragen concept RES kan worden aangeboden aan het Nationaal Programma RES (voor de zomer 2020). Wat de consequenties hiervan zijn, is op dit moment niet te zeggen;

1.2 De startnota wijkt op onderdelen af van de concept-startnota RES

De concept-startnotitie is voor het zomerreces met de raad besproken. Ná consultatie van alle partijen is het bestuurlijk proces gewijzigd. Het besluitvormingsproces kent nu de volgende drie stappen die gezamenlijk worden doorlopen:

1. "de startnota": vast te stellen door raden, staten en algemeen besturen in relatie tot bestaand energiebeleid;
2. "de Concept RES": samenhangend regionaal bod vast te stellen door de Colleges van B&W, Gedeputeerde Staten en de dagelijkse besturen van de waterschappen;
3. "de RES 1.0": vast te stellen door gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de Waterschappen.

Stap 2 wijkt hiermee af van de concept-startnotitie. Daarvoor zijn de volgende 3 argumenten:

- In de Handreiking RES van het Nationaal Programma RES (NPRES) staat dat: "de concept RES, (...) wordt ingebracht door de voorzitter van de RES-stuurgroep en minimaal is geaccordeerd door GS, B&W en het Waterschapsbestuur en ter kennisgeving is voorgelegd aan raden, Staten en Algemene Vergadering van de waterschappen. Gezien de beschikbare tijd is te verwachten dat de concept RES in veel regio's nog niet formeel kan worden vastgesteld door raden, Staten en Algemene Vergaderingen." Het belangrijkste argument in de concept startnotitie om de gemeenteraden, staten en algemene besturen het concept bod te laten vaststellen was om hiermee te voorkomen dat zij uit positie worden gebracht en aan het einde van het proces pas bij de RES 1.0 iets mogen beslissen. In de tussentijd is er wel één en ander veranderd.
- Door het initiatief van de werkgroep RSAB RES West-Overijssel zijn de raden, staten en algemene besturen goed betrokken bij en aangesloten op het RES-proces.
- Bovendien is besluitvorming vóórdat de beoordeling van het concept bod door het NPRES heeft plaatsgevonden, gebaseerd op een onvolledig beeld van hetgeen verwacht wordt van de RES-regio. De kans is niet ondenkbeeldig dat het bod van West-Overijssel in een ander daglicht komt te staan als blijkt wat de andere RES-regio's bieden en hoe dit al dan niet optelt tot de nationale opgave van 35 TWh. De situatie kan ontstaan dat, na beoordeling van het bod door de NPRES waarbij er mogelijk een extra opgave voor West-Overijssel wordt opgegeven, de raden, staten en algemeen besturen hun besluit moeten gaan heroverwegen. Dat vraagt om een geheel nieuw en extra tijdrovend proces. Omdat vóór 1 juni 2020 de raden niet kunnen meewegen hoe het bod valt in het geheel, is het niet goed om dan al een formeel besluit te nemen.

Alternatieven:

1.1 De startnota (nog) niet vast te stellen

Deze nota is de afgelopen maanden door alle betrokken partijen beoordeeld en de op- en aanmerkingen zijn zo goed mogelijk hierin verwerkt. Desondanks kunt u besluiten hier niet mee in te stemmen en een aantal wijzigingsverzoeken in te dienen. Omdat iedere deelnemer de nota moet vaststellen, zal vertraging ontstaan in het proces om een RES te komen. Hierdoor lopen wij de kans dat de uiterste inleverdatum van het NP RES niet wordt gehaald. Wat de consequenties hiervan zijn is op dit moment niet te zeggen.

Duurzaamheid:

De RES past bij ons Duurzaamheidsbeleid.

Financiële dekking:

De RES West Overijssel heeft geen financiële consequenties voor de gemeente Dalfsen.

Communicatie:

Communicatie met inwoners en participatie is een essentieel onderdeel voor het opstellen van een regionaal gedragen RES West-Overijssel. Voor de communicatie en participatie tijdens het opstellen van de RES is een strategisch communicatieplan uitgewerkt. De communicatie over de RES West-Overijssel met de inwoners en bedrijven loopt via de gemeentelijke overheden en kanalen, gefaciliteerd vanuit de RES-organisatie.

Communicatie over de RES gaat via de gebruikelijke kanalen bij openbaarmaking van de startnota. Vanuit de RES-organisatie wordt hiervoor een gezamenlijk persbericht voorbereid.

De Duurzame Dorpen zijn geïnformeerd over de startnota.

Vervolg:

Het vaststellen van de startnota betreft een formele afhandeling van het voortraject. De overige werkzaamheden zijn inmiddels gestart om op tijd een RES gereed te hebben. Diverse rekenmodellen en ruimtelijke analyses worden momenteel uitgevoerd.

Bijlagen:

Bijlage 1 startnota RES West Overijssel

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris-alg. directeur,
drs. J.H.J. Berends

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 november 2019, nummer 1015;

overwegende dat een gedragen startnota noodzakelijk is voor een acceptabele RES;

gelet op de uitgebreide afstemming met alle betrokken partijen;

b e s l u i t :

vast te stellen de startnota RES West Overijssel.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 16 december 2019.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater